

Sæt pårørende på dagsordenen ved folketingsvalget 2026

Folketingsvalget står for døren, og det er en god mulighed for at sætte pårørende på den politiske dagsorden. Folketingsvalget er en af de anledninger, hvor politikerne virkelig lytter til borgerne og hvor derfor er en platform til dialog med kandidater om pårørende levevilkår og udfordringer.

Vi håber, I vil være med til, at det næste folketing får øjnene op for de mange udfordringer, pårørende oplever, og at der er behov for bedre støtte, mere sammenhæng i systemet og større politisk opmærksomhed. Med jeres lokale viden og personlige historier har I mulighed for at skabe opmærksomhed og inspirere til politisk handling.

Dette er et inspirations- og baggrundsmateriale, som I kan bruge, hvis I har lyst til at planlægge og gennemføre aktiviteter, der sætter fokus på to centrale mærkesager:

1. **En ny psykiatriplan** – for at sikre kontinuitet og langsigtet prioritering af psykiatrien.
2. **Pårørende i det nære sundhedsvæsen** – for at sikre, at pårørendes behov og udfordringer bliver hørt og prioriteret i den nye sundhedsstruktur.

I kan selvfølgelig vælge at lave aktiviteter om helt andre ting, der fylder hos jer. Dette er alene ment som inspiration

To mærkesager

1. En ny psykiatriplan

Den første 10-årsplan for psykiatrien har lagt et vigtigt grundlag, men der er stadig lang vej endnu. Den næste regering kommer måske til at sidde helt frem til 2030, hvor den nuværende 10-årsplan er afsluttet. For at udviklingen ikke skal gå i stå, skal den nye regering forpligte sig på at lave en **Psykiatriplan 2**, der bygger videre på de eksisterende aftaler og sikrer, at psykiatrien får det nødvendige løft efter 2030.

Hvorfor er det vigtigt?

- Psykiatrien har brug for langsigtet prioritering og sammenhæng i indsatsen – ligesom på kræftområdet. Kræftområdet er nået til den femte kræftplan. Psykiatrien skal have samme fokus og prioritering.
- Socialpsykiatrien fyldte ikke så meget i den første plan. Men folk lever størstedelen af sine liv uden for sygehusene, og derfor skal vi styrke den del af psykiatrien, der støtter i

det nære. Gode liv med psykisk sygdom kræver langt mere forebyggelse, rehabilitering og bedre samspil mellem kommuner og sundhedsvæsen.

- Udviklingen på børne- og ungeområdet er helt forkert. Alt for mange har det svært og får behov for hjælp i psykiatrien. Børn og unge med psykisk sygdom, skal have den nødvendige kvalitet og sammenhæng i indsatsen.

Hvad ønsker vi?

Politikerne skal bede Sundheds- og socialstyrelsen om at lave et oplæg med anbefalinger til, hvad en psykiatriplan 2 skal indeholde. **Set med Bedre Psykiatris øjne, skal Psykiatriplan 2 primært handle om det nære sundhedsvæsen og planen skal derfor fokusere på.**

- Forebyggende indsatser
- Rehabiliterende indsatser
- Styrkede kommunale indsatser og et tydeligt samspil mellem kommuner, sundhedsråd og sundhedsvæsen
- Udvikling af en socialpsykiatri for børn og unge, hvor der er mere hjælp at hente til hele familien.

2. Pårørende i det nære sundhedsvæsen – for bedre støtte og sammenhæng

Sundhedsvæsenet er under forandring, og flere opgaver flyttes ud af sygehusene og tættere på borgerne. Det betyder, at pårørende får en endnu større rolle – både praktisk og følelsesmæssigt. Men alt for mange pårørende står uden den nødvendige viden, støtte og adgang til systemet.

Hvorfor er det vigtigt?

Bedre Psykiatri ønsker at sikre, at pårørendes behov bliver hørt og prioriteret, både i beslutninger om sundhedsvæsenets fremtid og i de politiske diskussioner om, hvordan vi bedst understøtter pårørende fremover.

Hvad ønsker vi?

- Pårørende skal have bedre digitale løsninger og have mulighed for at få hjælp til at hjælpe med digitale løsninger
- Almen praksis skal kunne tilbyde pårørendekonsultationer

- De nye sundhedsråd skal ikke kun lytte til patienter med også pårørende og de skal lave pårørendepolitikker, hvor de beskriver hvordan opgaveflytning til det nære sundhedsvæsen sker med hensyntagen til pårørende.
- Med en ny opgavefordeling er der brug for revision af pårørendepolitikker i regioner og kommuner, så ingen står alene.
- Pårørendepeers og vejledere kan være med til at skabe bedre koordinering og støtte.

Hvordan kommer I i gang?

1. Vælg en mærkesag! Det kan være en af jeres egne, en af ovenstående eller begge! Begge emner er aktuelle og vigtige for at skabe politisk handling. Hovedsagen er at I får dialog med politikerne, får dem til at forstå, hvorfor pårørende har brug for støtte og hjælp, så de tager den bevidsthed med på Christiansborg.

2. Planlæg en aktivitet – der er flere gode aktiviteter, som fungerer godt til et folketingsvalg.

- Arranger en lokal valgdebat med lokale kandidater fra de politiske partier, hvor I stiller skarpt på pårørende og jeres mærkesager.
- Tag til andres valgmøder og spørg kandidaterne om de vil forpligtige sig til at arbejde for jeres mærkesag efter valget fx. Om kandidaterne vil bakke op om en psykiatriplan2.
- Saml pårørendehistorier og del dem med medier og politikere. Og opfordr politikere til at gøre noget for de pårørende efter valget fx. I et læserbrev.

3. Brug jeres netværk I har med stor viden og erfaring og I samarbejder med mange organisationer. Brug jeres netværk til at gå sammen om at arrangere møder med politikere og få flere med på vognen. Temaerne for et valgmøde kan være alt muligt og jeres mærkesag behøver ikke være det eneste punkt på mødet, hvis I er flere organisationer sammen.

Vi står klar til at hjælpe

Vi står klar til at støtte jer undervejs, hvis I får brug for det. Har I spørgsmål, brug for materialer eller inspiration, er I velkomne til at kontakte os på sekretariatet. Kontakt det politiske team Emma og Jens Peter på ef@bedrepsykiatri.dk eller jpj@bedrepsykiatri.dk